T071 BL 1 (040) Nói Về Tạp Pháp-Bộ Hòa Lê Ngũ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 569

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 26

Phaàn 5: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: PHAÙ TAÊNG, NGOÏA CUÏ, TAÏP PHAÙP, OAI NGHI, NGAÊN BOÁ TAÙT, BIEÄT TRUÙ V.V...

Ñoaïn 3: NOÙI VEÀ TAÏP PHAÙP

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo cuøng baïch y aên thöùc aên ñaët chung trong cuøng moät ñoà ñöïng, tay va chaïm nhau, neân phaûi röûa maõi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân cuøng baïch y aên chung trong cuøng moät ñoà ñöïng. Coù Tyø-kheo ñeán nôi nhaø baø con, baø con noùi: Chuùng ta chaúng phaûi ai xa laï, cuõng chaúng phaûi laø baát tònh, sao khoâng cuøng aên chung vôùi nhau? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp chaùnh nieäm, ñeå cuøng aên vôùi nhau, chæ ñöøng neân khieán cho tay va chaïm nhau. Coù Tyø-kheo cuøng baïch y aên chung thöùc aên trong moät ñoà ñöïng nhoû neân tay va chaïm nhau, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp tay beân traùi caàm ñoà ñöïng maø aên. Caùc Tyø-kheo khi aên kính leã nhau. Khi Taêng aên, khi aên chaùo, khi aên traùi caây, khi ñi kinh haønh, khi khoâng maëc ba y, khi trôøi toái, khi khoâng cuøng noùi chuyeän, kính leã, giaän nhau nôi choã vaéng, kính leã, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Nhöõng luùc aáy ñeàu khoâng neân kính leã, vò naøo phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù naêm haïng ngöôøi khoâng neân kính leã: Ngöôøi bò Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi vaø Yeát-ma haï yù. Laïi coù naêm haïng ngöôøi khoâng neân kính leã: Ngöôøi bò cöû, baát coäng ngöõ, döõ Boån ngoân trò, Tyø-kheo-ni, Sa-di. Laïi coù naêm haïng ngöôøi khoâng neân kính leã: Ngöôøi taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi, baïch y vaø ngoaïi ñaïo. Laïi coù naêm haïng ngöôøi khoâng neân kính leã: Ngöôøi Bieät truù, neân haønh Ma-na-ñoûa, haønh Ma-na-ñoûa, Boån nhaät, A-phuø-ha-na. Coù naêm haïng ngöôøi neân kính leã: Phaät, Phaät-bích-chi, Thöôïng toïa nhö phaùp, Hoøa

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 570

thöôïng, A-xaø-leâ. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñeå toùc daøi, taâm khoâng vui soáng vôùi ñaïo, coù ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y cheâ traùch noùi: Chuùng ta laø keû baïch y ñeå toùc daøi, Sa-moân Thích töû cuõng laïi nhö vaäy, coù

khaùc gì ñaâu? Chæ maëc aùo hoaïi saéc caét roïc maø thoâi sao? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå toùc daøi, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo caïo toùc nôi choã laøm thöùc aên, cho ñeán giaûng ñöôøng, trong nhaø söôûi aám, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neáu vò naøo giaø beänh khoâng theå chòu laïnh thì cho pheùp caïo toùc trong nhaø söôûi aám. Khi aáy, caùc Tyø-kheo caïo toùc theo thöù töï, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoûi phaûi theo thöù töï, neáu coù vò gaáp thì cho pheùp caïo tröôùc, khoâng vieäc gaáp thì ngöôøi naøo goïi tröôùc caïo tröôùc. Coù caùc Tyø-kheo caïo toùc khaép nôi trong saân roài khoâng queùt doïn, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân caïo moät choã, caïo roài phaûi queùt doïn, boû trong nöôùc, boû trong löûa hay laø choân. Neáu khoâng coù thôï caïo thì Tyø-kheo coù theå caïo, cuõng cho pheùp saém dao caïo. Coù caùc Tyø-kheo loâng muõi daøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Saém nhíp ñeå nhoå. Caùc Tyø-kheo duøng vaøng baïc laøm nhíp. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Cho pheùp duøng ñoàng, thieác, raêng, söøng, truùc, caây, tröø caây Sôn ñeå laøm. Coù caùc Tyø-kheo trong loã tai coù cöùt raùy. Phaät daïy: Cho pheùp saém caùi ngoaùy tai, ngoaøi ra cuõng nhö treân. Coù caùc Tyø-kheo aên côm dính vaøo keõ raêng laøm mieäng bò thoái. Phaät daïy: Cho pheùp duøng taêm xæa raêng, ngoaøi ra cuõng nhö treân. Baáy giôø, Vua Bình-sa suy nghó: Ta neân duøng vaät gì ñeå cuùng cho Taêng, thaáy thöù gì cuõng ñaõ coù ngöôøi cuùng, chæ coù taêm xæa raêng laø chöa coù ngöôøi cuùng, beøn laøm ñaày moät xe ñeå cuùng cho caùc Tyø-kheo nhaân moät böõa cuùng thöùc aên, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, baïch Phaät, Phaät cho pheùp nhaän. Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Toâ-ma, töï laøm baùt ñeå laøm maãu cho ñôøi sau, khieán ngöôøi thôï ñoà goám nung. Ngöôøi thôï ñoà goám laøm soá nhieàu hoïp laïi nung moät laàn luoân, khi môû cöûa loø thaáy ñeàu thaønh baùt baèng vaøng, hoaûng sôï noùi: Ñaây laø thaàn löïc cuûa Ñaïi Sa-moân, neáu nhaø Vua nghe, chaéc seõ noùi mình nhieàu kim baûo, neân ñem choân heát. Ñöùc Phaät laøm caùi khaùc, khieán nung, ñeàu thaønh baùt baèng baïc, maøu xanh ñeïp nhö caây Dieâm-phuø, trao cho caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän. Phaät daïy: Cho pheùp chöùa duøng. Coù Tyø-kheo baùt bò vôõ, khoâng coù baùt ñi du haønh. Phaät daïy: Neân tìm xin caùi baùt khaùc, neáu coù theå töï laøm ñöôïc thì cho pheùp laøm. Caùc Tyø-kheo

nung baùt thaønh maøu ñoû, Ñöùc Phaät baûo neân xoâng khoùi. Coù caùc Tyø-kheo chöùa baùt baèng vaøng, baïc, baûy baùu, raêng, ñoàng, ñaù, caây, caùc Cö só cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy nhö Vua, nhö Ñaïi thaàn, thöôøng noùi ít ham muoán, bieát vöøa ñuû maø nay laïi chöùa caùc loaïi baùt toát. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp chöùa caùc loaïi baùt nhö treân. Neáu chöùa baùt baèng vaøng, baïc... cho ñeán baùt baèng ñaù ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, neáu chöùa baùt baèng goã phaïm Thaâu-lan-giaù. Khi aáy, coù ngöôøi Baø-la-moân teân laø Öu-kha-la, coù moät ngöôøi con gaùi, thöôøng duøng caùi baùt baèng ñoàng traéng ñeå aên. Ngöôøi con gaùi aáy sau khi xuaát gia cuõng duøng caùi baùt tröôùc kia ñeå khaát thöïc. Caùc Cö só cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû cuõng duøng caùi

baùt baèng ñoàng, cuøng vôùi ngoaïi ñaïo ñaâu coù khaùc gì? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp duøng baùt baèng ñoàng cuûa ngoaïi ñaïo, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát- la. Phaät cho pheùp duøng ba loaïi baùt: baùt thieác, baùt saønh, baùt toâ ma. Luùc naøy, nôi thaønh Tyø-xaù-ly caùc Ly-xa ñaëng baùt baèng chieân-ñaøn, cuøng nhau nghò baøn: Baùt naøy neân cuùng cho ai? Coù ngöôøi noùi neân cuùng cho Ñöùc Theá Toân, coù ngöôøi noùi neân cuùng cho Taùt-giaù Ni-kieàn-töû. Soá ñoâng muoán cuùng cho Theá Toân, do ít phaûi theo nhieàu, beøn ñöïng nhieàu baùt baèng ñöôøng pheøn traéng vieân thaønh hoaøn raát xinh xaén daâng cuùng leân Ñöùc Theá Toân, baïch: Chuùng con cuøng nhau nhaän ñöôïc chieác baùt naøy, xin ñöôïc daâng cuùng leân Ñöùc Theá Toân, cuùi xin Ngaøi thöông xoùt naïp thoï. Ñöùc Phaät nhaän ñöôøng vieân hoan hyû, coøn chieác baùt traû laïi vaø noùi: Baùt naøy laø cuûa ngoaïi ñaïo, Phaät khoâng neân chöùa duøng. Hoï cuøng nhau nghò baøn: Chuùng ta daâng chieác baùt leân Ñöùc Theá Toân, Ngaøi khoâng nhaän, nay chuùng ta coù theå duøng ñeå cuùng cho Taêng. Baøn xong, hoï lieàn ñem chieác baùt ñeán Taêng phöôøng cuùng cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän roài cheû laøm höông ñeå xoâng. Sau ñoù, caùc Ly-xa laïi nhaän ñöôïc chieác baùt baèng ngöu ñaàu chieân-ñaøn, treo leân ñaàu caây neâu cao, xöôùng: Ai coù thaàn löïc laáy ñöôïc thì cho. Khi aáy, Taân-ñaàu-loâ noùi vôùi Muïc-lieân: Ñöùc Theá Toân noùi thaày laø baäc thaàn thoâng ñeä nhaát, sao khoâng laáy chieác baùt naøy? Muïc-lieân noùi: Thaày cuõng coù thaàn tuùc coù theå ñeán laáy. Taân-ñaàu-loâ lieàn laáy ñem cuùng cho Taêng. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän roài cheû ra laøm höông ñeå xoâng. Khi aáy, boán vò ñaïi Thanh vaên: Ca-dieáp, Muïc-lieân, A-na-luaät, Taân- ñaàu-loâ cuøng nghò baøn: Hieän nay nôi thaønh Vöông-xaù coù moät soá ngöôøi khoâng tin öa Phaät, Phaùp, Taêng, chuùng ta neân cuøng nhau khieán cho hoï

tin öa. Nghò baøn xong quan saùt khaép gaàn xa chæ thaáy coù Tröôûng giaû Baït- ñeà vaø ngöôøi chò cuûa oâng ta khoâng tin öa Phaät, Phaùp, Taêng. Ba vò Thanh vaên noùi: Khoâng leõ giaùo hoùa Baït-ñeà thoâi chaêng? Taân-ñaàu-loâ noùi: Coù theå giaùo hoùa ngöôøi chò cuûa Baït-ñeà nöõa. Nhaø oâng Tröôûng giaû aáy laøm baûy lôùp cöûa, coù ba boä kyû, khi muoán aên baûy cöûa ñeàu ñoùng, moät thöùc aên ñaët treân moät boä kyû. Luùc oâng Tröôûng giaû aên, A-na-luaät ñöùng ngay tröôùc maët xin. OÂng Tröôûng giaû hoûi: OÂng töø ñaâu vaøo? A-na-luaät ñaùp: Toâi vaøo töø cöûa. OÂng Tröôûng giaû hoûi ngöôøi giöõ cöûa: Taïi sao ngöôi cho ngöôøi aên xin vaøo? Ngöôøi giöõ cöûa noùi: Cöûa ñoùng nhö thöôøng leä, khoâng thaáy ngöôøi naøo vaøo. OÂng Tröôûng giaû beøn laáy moät mieáng baùnh meø ñeå vaøo trong baùt vaø noùi: Ñi ñi! OÂng coù vaät naøy ñeå laøm thöùc aên ñaáy. A-na-luaät nhaän ñöôïc roài lieàn ñi. Vaøo luùc böõa aên sau, Ca-dieáp laïi ñöùng tröôùc xin. Caùch hoûi vaø traû lôøi cuõng nhö tröôùc. OÂng Tröôûng giaû laïi noùi ngöôøi giöõ cöûa: Taïi sao ngöôi laïi coá yù cho ngöôøi aên xin ñoät nhaäp vaøo cöûa nhaø ta? Ngöôøi giöõ cöûa noùi: Cöûa ñoùng nhö thöôøng leä, khoâng thaáy ai vaøo. OÂng Tröôûng giaû laïi laáy moät

mieáng caù boû vaøo trong baùt vaø noùi: Ñi ñi! OÂng coù vaät naøy ñeå laøm thöùc aên ñaáy. Sau khi Ca-dieáp ñi, vôi oâng Tröôûng giaû hoûi: YÙ oâng theá naøo? Cöù ngôõ Tyø-kheo naøy khoâng theå coù thöùc aên neân ñeán ñaây xin phaûi khoâng? OÂng Tröôûng giaû noùi: Chính nhö vaäy. Ngöôøi vôi noùi: OÂng coù bieát vò Tyø-kheo tröôùc laø ai khoâng? OÂng Tröôûng giaû noùi: Khoâng bieát. Ngöôøi vôi noùi: OÂng aáy teân laø A-na-luaät, con doøng Thích chuûng, boû cung ñieän ba muøa, boû caùi vui naêm duïc, xuaát gia hoïc ñaïo. Ngöôøi vôi laïi hoûi: OÂng coù bieát Tyø-kheo ñeán sau laø ai khoâng? Ngöôøi choàng noùi: Khoâng bieát. Baø vôi noùi: Vò aáy laø con cuûa doøng hoï lôùn Ma-noäp-taát-ba-la-dieân, boû chín traêm chín möôi ruoäng, nhaø, traâu, boø, xuaát gia hoïc ñaïo, ruû loøng thöông ñoái vôùi oâng cho neân ñeán xin thöùc aên ñaáy. OÂng Tröôûng giaû nghe vôi noùi roài trong taâm khôûi söï kính phuïc. Ngay khi aáy, Muïc-lieân bay leân hö khoâng vì oâng Tröôûng giaû noùi phaùp chæ veõ söï lôïi ích, ñeå vui möøng... cho ñeán caâu: Lieàn töø nôi choã ngoài xa traàn, lìa caáu, ñaëng maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû roài, thoï Tam quy, Nguõ giôùi. Töø ñoù veà sau, oâng Tröôûng giaû thöôøng cuùng döôøng cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di vaø caùc ngoaïi ñaïo. Baáy giôø, ba vò Thanh vaên noùi vôùi Taân-ñaàu-loâ: Chuùng toâi ñaõ giaùo hoùa Baït-ñeà tin öa phaùp Phaät roài, nay ñeán phieân thaày giaùo hoùa baø chò gaùi cuûa oâng ta. Theá laø Taân-ñaàu-loâ vaøo buoåi saùng maëc y, böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc, theo thöù töï ñeán nhaø baø ta. Luùc aáy, chò oâng Tröôûng giaû töï tay ñang laøm baùnh, boãng nhieân thaáy Taân-ñaàu-loâ beøn cuùi ñaàu nhaém maét. Taân-ñaàu-loâ cuõng nhaát taâm nhìn vaøo caùi bình baùt. Baø ta beøn noùi: Quyeát ñònh khoâng cho oâng, nhaát taâm nhìn vaøo baùt laøm gì cho uoång coâng? Taân-ñaàu-loâ beøn

trong thaân tuoân ra khoùi. Baø ta noùi: Caû thaân coù tuoân ra khoùi, quyeát cuõng khoâng cho oâng. Taân-ñaàu-loâ caû thaân tuoân ra löûa. Baø ta laïi noùi: Caû thaân tuoân ra löûa, cuõng quyeát ñònh khoâng cho oâng. Taân-ñaàu-loâ lieàn bay leân hö khoâng, cuõng quyeát ñònh khoâng cho oâng. Taân-ñaàu-loâ beøn loän nhaøo leân khoâng trung, cuõng quyeát ñònh khoâng cho oâng. Taân-ñaàu-loâ khôûi yù nieäm: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp chuùng ta cöôõng böùc ñeå xin cho ñöôïc, beøn ra ñi. Caùch thaønh Vöông-xaù khoâng xa coù moät taûng ñaù lôùn, Taân-ñaàu-loâ ngoài treân ñoù roài keïp taûng ñaù bay vaøo trong thaønh Vöông-xaù. Ngöôøi trong thaønh thaáy ñeàu heát hoàn heát vía, sôï taûng ñaù rôùt xuoáng, moïi ngöôøi voäi vaõ chaïy troán. Bay ñeán nhaø chò oâng Tröôûng giaû, Taân-ñaàu-loâ ñeán ñoù khoâng ñi. Baø ta thaáy roài lieàn hoaûng vía kinh hoàn, loâng toùc döïng ngöôïc, voøng tay thöa: Xin Toân giaû tha maïng cho con, ñem taûng ñaù ñeå laïi choã cuõ, con seõ cuùng cho Toân giaû. Taân-ñaàu-loâ beøn ñem taûng ñaù ñeå laïi choã cuõ, roài trôû laïi ñöùng tröôùc nhaø. Chò oâng Tröôûng giaû khôûi yù nieäm: Ta khoâng theå cho caùi baùnh lôùn, neân laøm caùi baønh nhoû ñeå cho. Baø ta vieân troøn caùi baùnh coøn chuùt xíu, baùnh nhoû lieàn bieán thaønh caùi baùnh raát lôùn. Ba laàn nhö vaäy, noù cuõng bieán thaønh caùi baùnh lôùn, baø ta luùng tuùng nghó: Ta muoán laøm caùi baùnh nhoû, noù laïi thaønh caùi baùnh lôùn, nay ta cöù laáy ñaïi moät caùi ñeå cho

quaùch. Baø ta lieàn laáy moät caùi ñeå cho thì caùc baùnh coøn laïi ñeàu dính theo luoân, ñeán noãi caùi thaåu ñöïng baùnh cuõng lieàn dính vaøo baùnh. Baø ta laáy tay caàm caùi thaåu, tay cuûa baø cuõng bò dính vaøo thaåu, vôùi veû khoù chòu baø môùi noùi vôùi Taân-ñaàu-loâ: OÂng caàn baùnh, toâi cho heát baùnh keå caû caùi thaåu ñöïng toâi cuõng khoâng tieác, taïi sao oâng baét toâi phaûi laøm gì maø khieán tay toâi dính chaët vaøo caùi thaåu? Taân-ñaàu-loâ noùi: Toâi khoâng caàn baùnh vaø caùi thaåu, cuõng khoâng caàn baø. Chuùng toâi boán ngöôøi ñaõ cuøng baøn ñònh, giaùo hoùa baø vaø giaùo hoùa em cuûa baø. Ba vò kia ñaõ giaùo hoùa em cuûa baø, nay toâi giaùo hoùa baø, neân toâi môùi laøm nhö vaäy. Chò oâng Tröôûng giaû hoûi: Vaäy baây giôø oâng muoán toâi laøm vieäc gì? Taân-ñaàu-loâ baûo: Toâi muoán chò em baø, coù theå chôû soá baùnh naøy ñi theo toâi, ñeán cuùng döôøng Phaät vaø Taêng. Baø ta lieàn chôû baùnh ñi theo Taân-ñaàu-loâ. Taân-ñaàu-loâ lieàn bieán hoùa con ñöôøng ñi ngang qua cöûa ngoõ ngöôøi khaùc, khieán cho moïi ngöôøi ñeàu thaáy. Khi ñeán choã Ñöùc Phaät, töï tay baø cuùng döôøng Ñöùc Phaät vaø moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo. Taát caû caùc vò thoï duøng ñaày ñuû song cuõng khoâng heát baùnh. Baùnh doâi ra mang ñeán baïch Phaät: Con coù moät ít baùnh cuùng döôøng Phaät vaø moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo ñeàu no ñuû maø cuõng khoâng heát, nay neân ñeå nôi naøo? Ñöùc Phaät baûo: Coù theå ñeå nôi choã ñaát khoâng coù coû soáng, hay choã nöôùc khoâng coù truøng. Ngöôøi nöõ kia beøn ñem ñoå vaøo choã nöôùc khoâng coù truøng, nöôùc soâi thaønh tieáng nhö saét noùng

boû vaøo choã ít nöôùc. Baø hoaûng sôï, loâng trong ngöôøi baø döïng ngöôïc leân. Quay trôû laïi choã Phaät, baø ta, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì baø ta noùi caùc pheùp maàu... cho ñeán caâu ñaëng maét phaùp trong saïch, thoï Tam quy, Nguõ giôùi, cuùng döôøng cho boán chuùng, caàu ñaïo nhö ngöôøi em khoâng khaùc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Taân-ñaàu-loâ: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Taân-ñaàu-loâ thöa: Baïch Theá toân, söï thaät con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp hieän thaàn tuùc, neáu hieän thì phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Vua Bình-sa coù khu vöôøn caây quaû Am-la, ba muøa ñeàu sum sueâ töôi toát, thöôøng laáy hoa quaû cuùng döôøng caùc Tyø-kheo theo nhu caàu. Caùc Tyø-kheo aên traùi ñoù vaøo böõa aên tröôùc vaø böõa aên sau, khoâng luùc naøo khoâng aên, hoaëc ñöïng ñaày caû baùt mang ñi, hoaëc aên phaân nöûa roài quaêng xuoáng ñaát. Thôøi gian sau, laân quoác sai söù ñeán taâu leân Vua Bình- sa: Toâi nghe nhaø Vua coù caùi vöôøn caây quaû Am-la, ba muøa ñeàu sum sueâ töôi toát, mong sao ñöôïc thaáy traùi Am-la naøy. Nhaø Vua ra leänh haùi. Khi aáy quaû ñaõ heát saïch vì caùc Tyø-kheo ñaõ haùi aên. Vieäc naøy ñöôïc taâu leân nhaø Vua, caùc quan caän thaàn cuûa Vua ñeàu cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû ñuû roài vaãn khoâng bieát nhaøm chaùn, tuy nhaø Vua khoâng tieác maø ngöôøi thoï duïng caàn phaûi teá nhò löôïng tính, taïi sao caû moät vöôøn traùi caây cuøng nhau aên heát. Caùc Tyø-kheo

Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp aên traùi chöa taùc tònh, neáu aên phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät cö só môøi Taêng aên traùi caây, Tyø-kheo sai ngöôøi taùc tònh töøng traùi moät neân quaù nöûa ngaøy khoâng aên ñöôïc. Cö só dò nghò noùi: Caùc Sa-moân naøy gioáng nhö treû nít, sai ngöôøi taùc tònh töøng traùi moät neân khoâng kòp giôø ngoï, nay ta giaûi quyeát theá naøo soá traùi caây naøy ñaây! Söï vieäc ñöôïc baïch Phaät. Phaät daïy: Coù naêm loaïi chuûng töû: caên chuûng töû, tieáp chuûng töû, tieát chuûng töû, quaû chuûng töû vaø töû chuûng töû. Neáu aên traùi caây neân laøm naêm chuûng tònh, laø phaùp cuûa Sa-moân: hoûa tònh, ñao tònh, ñieåu tònh, thöông tònh vaø chöa thaønh chuûng tònh. Neáu aên caùi goác cuõng neân laøm naêm chuûng tònh, laø phaùp cuûa Sa-moân: tònh baèng boùc voû, tònh baèng caét, tònh baèng boùp cho beå, tònh baèng röûa, tònh baèng hô löûa. Neáu aên caønh laù cuõng laøm ba chuûng tònh, laø phaùp cuûa Sa-moân: tònh baèng dao, tònh baèng löûa, tònh baèng röûa. Khi taùc tònh neân taùc tònh chung. Chung moät ñoáng, trong moät ñoà ñöïng, neáu taùc tònh moät caùi töùc laø taùc tònh heát.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 575

Coù moät Tyø-kheo naáu nöôùc trong nhaø taém, cuûi chaùy, raén töø trong boäng caây chaïy ra, caén nôi chaân, cheát lieàn. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo kia khoâng bieát taùm loaïi raén, khoâng höôùng loøng töø ñeán goïi raén, laïi khoâng ñoïc chuù, neân bò raén laøm haïi. Taùm loaïi raén aáy laø: raén Ñeà-laâu-laïi-traù, raén Ñaùt-xa, raén Y-la-man, raén Xaù-baø-töû, raén Cam-ma-la-a-thaáp-ba-la-ha, raén Tyø-laâu-la-a-xoa, raén Cuø-ñaøm, raén Nan-ñaø Baït-nan-ñaø. Chuù raén: Ta thöông caùc Long vöông Treân trôøi vaø theá gian Do taâm töø ta ñaây Dieät ñöôïc caùc saân ñoäc. Ta duøng söùc trí tueä Duøng ñeå gieát ñoäc naøy Vò ñoäc khoâng vò ñoäc Bò dieät vaøo loøng ñaát. Ñöùc Phaät daïy: Neáu Tyø-kheo kia duøng chuù naøy ñeå töï veä, khoâng bò raén ñoäc gieát cheát. Laïi coù Tyø-kheo bò noïc raén caén, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Thaày duøng chuù naøy, chuù nguyeän, khieán vò kia ñöôïc an oån. Tyø-kheo naøy vaâng lôøi daïy ñeán chuù nguyeän, vò kia ñöôïc laønh beänh. Laïi coù caùc Tyø-kheo ôû choã naøo cuõng bò raén caén, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm chuù thuaät, tuøy nghi trò lieäu. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo aên nhieàu thöùc aên myõ vò, do ñoù taêng theâm caùc beänh. Saùng sôùm, Kyø-vöùc ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Nay caùc Tyø-kheo aên nhieàu thöùc aên myõ vò, do ñoù taêng theâm caùc beänh, xin Ngaøi cho pheùp vaøo trong nhaø taém taåy töø caùc beänh aáy. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, ñem lôøi cuûa Kyø-vöùc baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø- kheo laøm nhaø taém ñeå trò beänh, neân taém trong ñoù. Laïi coù caùc Tyø-kheo loõa hình taém, xoa chaø cho nhau, laïi loõa hình ñi ra ngoaøi nhaø taém, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy ñeàu nhö Ni-kieàn khoâng coù ñaïo phong. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, quôû traùch, roài baûo

caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp maëc y taém, khoâng cho pheùp loõa hình taém, loõa hình xoa chaø cho nhau, vi phaïm, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo khi taém ñi ra ngoaøi coï löng nôi vaùch hay nôi goác caây, roài trôû voâ doäi nöôùc, thaân hình bò xaây xaùt, thöông tích, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp laøm da Boà ñaøo, da Ma laâu, Thaùo ñaäu v.v... laøm vaät taåy baån. Caùc Tyø-kheo tuøy theo söï quen bieát maø cho Thaùo

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 576

ñaäu, Ñöùc Phaät daïy: Neân cho bình ñaúng. Ñöùc Phaät ôû thaønh Xaù-veä. Baáy giôø Baït-nan-ñaø maëc caùi Caâu nhieáp laät ngöôïc nôi choã toái, laøm thaønh boán chaân ñeå ñi, khuûng boá caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neáu maëc laät ngöôïc caùi Caâu nhieáp laøm boán chaân ñeå ñi, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo ôû trong phoøng bò noùng muoán maëc laät ngöôïc caùi Caâu nhieáp. Phaät daïy: Trong phoøng thì cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo khi nguû khoâng coù goái, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm goái. Coù caùc Tyø-kheo sôï raän, Ñöùc Phaät cho pheùp baét noù boû ñi. Caùc Tyø-kheo baét boû noù trong phoøng, noù boø trôû laïi vaøo trong y. Phaät daïy: Cho pheùp baét boû noù ngoaøi phoøng. Khi möa, caùc Tyø-kheo baét boû noù trong nöôùc, Ñöùc Phaät daïy: Neân baét boû noù trong caùi vaät xaáu, khôûi loøng töø. Coù caùc Tyø-kheo bò naïn boø cheùt, Ñöùc Phaät daïy: Traûi vaät xuoáng ñaát roài queùt ñi, neáu noù ôû trong chieáu laùt thì phôi cho noù ñi. Coù caùc Tyø-kheo bò caùi naïn moït, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp tröø noù baèng caùch boû noù choã buøn kín ñaùo. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh bò laïnh, muoán nhoùm löûa trong phoøng. Phaät daïy: Khi laïnh cho pheùp nhoùm. Caùc Tyø-kheo nhoùm löûa laøm chaùy hö ñoà traûi döôùi ñaát vaø xoâng khoùi leân nhaø. Phaät daïy: Cho pheùp laøm caùi loø ôû beân ngoaøi nhaø ñeå nhoùm löûa, khoùi bay vaøo, caùc Tyø-kheo khoâng bieát laáy vaät gì ñeå laøm. Phaät daïy: Cho pheùp duøng ñoàng, thieác, buøn, ñaù ñeå laøm, cho pheùp Taêng, Taêng boán phöông duøng rieâng, laïi cho pheùp laøm loø nôi maët ñaát. Caùc Tyø-kheo duøng bình baùt ñeå uoáng nöôùc sau giôø ngoï. Phaät daïy: Sau giôø ngoï khoâng neân duøng bình baùt ñeå uoáng, cho pheùp duøng ñoàng, thieác, saønh laøm vaät duïng rieâng ñeå uoáng nöôùc. Coù moät Tyø-kheo ôû nöôùc Ñöùc-xoa-thi-la, an cö muøa haï xong ñeán Xaù-veä - Kyø-hoaøn, choã Ñöùc Phaät ôû, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Quoác ñoä naøy aên chaùo loûng, quoác ñoä kia uoáng nöôùc löông khoâ, xin cho pheùp caùc Tyø-kheo buoåi saùng ñöôïc uoáng nöôùc boät löông khoâ, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp uoáng. Caùc Tyø-kheo khi uoáng caàn muoái, baïch Phaät cho pheùp duøng muoái, cho pheùp Taêng, Taêng boán phöông chöùa duøng rieâng, cho pheùp laøm ñoà rang muoái. Caùc Tyø-kheo lieàn laøm hình chuùng sinh hoaëc laøm caùi baøn tay ngöôøi caàm ñoà rang muoái. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp laøm caùc hình ñoù. Baáy giôø, caùc baïch y duøng caùi maâm ñöïng thöùc aên cuùng cho caùc Tyø- kheo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, beøn cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû khoâng nhaän vaät cuùng döôøng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän. Coù caùc Tyø-kheo ñöïng chaùo trong baùt, noùng böng khoâng ñöôïc. Phaät daïy: Cho pheùp laøm ñoà ñöïng chaùo rieâng. Caùc Tyø-kheo böng thöùc aên

ñöa leân

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 577

naëng, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp ñeå trong caùi gheá nhoû. Caùc Tyø-kheo beøn laøm gheá hình caùi chaân, Phaät khoâng cho pheùp laøm. Caùc Tyø-kheo ñeán nhaø baïch y, hoï laøm gheá hình caùi chaân ñeå thöùc aên, caùc Tyø-kheo khoâng daùm aên. Phaät daïy: Nôi nhaø baïch y cho pheùp thoï, chæ khoâng cho pheùp mình töï chöùa maø thoâi. Caùc Tyø-kheo caàn caùi Kieàn töù, Phaät cho pheùp chöùa duøng, duøng ñoàng, thieác, saønh, ñaù ñeå laøm. Coù caùc baïch y ñem chaùo cuùng cho caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng bieát ñeå choã naøo chia, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caùi boàn coù quai ñeå ñöïng. Khi chia chaùo neân hoûi: Coù chaùo rieâng cho ngöôøi beänh hay khoâng? Neáu khoâng thì neân cho ngöôøi beänh tröôùc. Luùc aáy, Tyø-xaù-khö-maãu muoán chuùng Taêng naáu chaùo taïi trong truù xöù, Ñöùc Phaät cho pheùp. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát ñeå gaïo ôû choã naøo. Phaät daïy: Neân ñeå ôû treân chieác chieáu tre daøy. Trong gaïo coù thoùc, khoâng bieát laøm theá naøo, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp saém caùi noài, caùi chaøy, khieán tònh nhaân giaõ. Khoâng bieát laøm baèng caùch naøo ñeå boû thoùc. Phaät daïy: Cho pheùp saém caùi nia, caùi saøng ñeå saøng. Caùc Tyø-kheo caàn caùi choõ, Phaät cho pheùp chöùa duøng, duøng ñoàng, thieác, saønh, ñaù ñeå laøm. Caùc Tyø-kheo caàn caùi thìa, Phaät cuõng cho pheùp duøng, tröø loaïi caây sôn, caùc loaïi caây khaùc ñeàu cho pheùp duøng. Coù caùc Tyø-kheo beänh caàn chaùo ngon. Phaät daïy: Cho pheùp tònh nhaân naáu, neáu khoâng coù tònh nhaân, cho pheùp Tyø-kheo röûa saïch, ñoå nöôùc vaøo duïng cuï naáu, nhôø tònh nhaân vo ñaäu, gaïo boû vaøo trong, sau ñoù Tyø-kheo nhen löûa naáu. Chaùo chín laïi nhôø tònh nhaân nhaän ñem cho ngöôøi beänh. Caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc nhieàu gaïo, khoâng coù choã ñeå, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng buøn nhuyeãn treùt moät caùi phoøng cho saïch ñaát ñeå chöùa gaïo. Gaïo heát, caùc Tyø-kheo ñeán phoøng chöùa nghe muøi gaïo. Phaät daïy: Cho pheùp duøng loaïi buøn coù chaát thôm treùt treân ñaát. Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-taùt-la, du haønh trong nhaân gian, cuøng ñaày ñuû chuùng Ñaïi Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò, ñeán xoùm laøng Ñoâ-di cuûa Baø-la-moân, traûi toøa ngoài nghæ döôùi taøng caây Ta-la beân leà ñöôøng. Ñöùc Phaät mæm cöôøi. Toân giaû A-nan khôûi yù nghó: Chö Phaät khoâng boãng döng khoâng vì nhaân duyeân naøo ñoù maø cöôøi, nay Phaät mæm cöôøi chaéc coù nhaân duyeân. Toân giaû lieàn ñeå troáng vai beân phaûi, quyø goái, thöa hoûi Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Naøy A-nan! Thuôû ñôøi quaù khöù, coù Vua teân laø Caám-mò, coù moät ngöôøi con gaùi khi sinh töï nhieân mang moät traøng hoa baèng vaøng, lieàn taâïp hôïp caùc quan nghò baøn vieäc ñaët teân, taát caû ñeàu noùi: Neân hoûi thaày töôùng Baø-la-moân. Vua lieàn ra leänh taäp hôïp thaày töôùng, baûo hoï ñaët teân. Thaày

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 578

töôùng noùi: Ngöôøi nöõ naøy khi sinh ñeo caùi traøng hoa töï nhieân maøu vaøng, neân ñaët teân laø Ma-leâ-ni. Teân aáy ñöôïc choïn, nhaø Vua raát yeâu meán, tìm hoûi trong nöôùc, ngöôøi nöõ naøo cuøng sinh trong moät ngaøy vôùi con mình ñeå duøng

laøm haàu haï. Khi aáy, trong nöôùc coù naêm traêm ngöôøi nöõ cuøng sinh ngaøy ñoù, ñöôïc ñöa vaøo danh boä cuûa nhaø Vua, sung vaøo laøm ngöôøi sai kh- ieán. Khi Ma-leâ-ni tuoåi ñaõ khoân lôùn, nhaø Vua ra leänh baûo con cuùng döôøng naêm traêm Baø-la-moân maø nhaø Vua thöôøng cuùng döôøng. Nhaø Vua noùi: Con neân nhö cha haèng ngaøy naáu naêm traêm noài canh, theo sôû thích cuûa quyù vò aáy maø cuùng döôøng. Ngöôøi con gaùi lieàn nhö lôøi daïy, cuùng döôøng caùc Baø-la-moân. Quyù vò duøng xong, Ma-leâ-ni lieàn cuøng naêm traêm ngöôøi nöõ duøng xe boán ngöïa daïo chôi caùc khu vöôøn, töø vöôøn naøy sang vöôøn kia, töø caûnh quan naøy ñeán caûnh quan kia, ngaøy naøo cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, Ñöùc Phaät Ca-dieáp ôû trong moät ngoâi vöôøn, ngöôøi ñaùnh xe ñeán ngoâi vöôøn, choã Phaät ôû, lieàn quay xe khoâng vaøo. Ma-leâ-ni hoûi: Trong quoác giôùi cuûa ta, khoâng vöôøn naøo khoâng vaøo, taïi sao ngöôi thöôøng traùnh vöôøn naøy? Ngöôøi ñaùnh xe traû lôøi: Trong vöôøn aáy coù moät Sa-moân caïo ñaàu, teân laø Ca-dieáp, khoâng neân thaáy oâng ta cho neân khoâng vaøo. Ma-leâ- ni noùi: Sa-moân Ca-dieáp ñaâu coù dính döï gì ñeán vieäc ngöôi, ngöôi coù theå quay xe vaøo trong vöôøn naøy ñeå xem. Ngöôøi ñaùnh xe lieàn quay laïi, vaøo ñeán choã xe heát ñi ñöôïc, Ma-leâ-ni beøn ñi boä vaøo trong vöôøn. Töø xa thaáy Phaät Ca-dieáp dung maïo thuø ñaëc, gioáng nhö nuùi vaøng. Thaáy roài, Ma- leâ-ni phaùt taâm hoan hyû, ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân roài ñöùng luøi qua moät beân. Ñöùc Phaät vì Ma-leâ-ni noùi caùc phaùp dieäu, chæ baøy söï lôïi ích, ñeå ñöôïc hoan hyû... cho ñeán caâu: Thaáy phaùp ñaéc quaû roài thoï Tam quy, Nguõ giôùi, töø choã ngoài ñöùng daäy, kính leã saùt chaân Phaät, ñi voøng quanh beân phaûi roài caùo lui. Ñi khoâng laâu, Ma-leâ-ni khôûi yù nieäm: Ta thöôøng duøng naêm traêm noài canh, haèng ngaøy cuùng döôøng Baø-la-moân, ñaây khoâng phaûi laø phöôùc ñieàn, khoâng neân nhaän cuûa thí, thaø laøm thöùc aên raát myõ vò ñeå cuùng döôøng Ñöùc Theá Toân Ca-dieáp. Ma-leâ-ni nghó roài lieàn ra leänh haèng ngaøy laøm thöùc aên ñeán cuùng döôøng. Luùc naøy, caùc Baø-la- moân nghe Ma-leâ-ni ñaõ laøm ñeä töû Phaät Ca-dieáp, laïi duøng thöùc aên ngon boå ñeå cuùng döôøng Phaät, neân sinh taâm ganh gheùt, cuøng nhau nghò baøn: Chuùng ta phaûi taïo phöông tieän ñeå cuøng gieát ngöôøi nöõ naøy. Thôøi ñieåm aáy, Vua Caám-mò naèm thaáy möôøi moät ñieàu moäng: Moäng thaáy caây daøi boán ngoùn tay maø laïi coù hoa. Moäng thaáy caùi hoa lieàn thaønh traùi. Moäng thaáy con boø con thì caøy, con boø lôùn laïi ñöùng xem. Moäng thaáy ba caùi choõ ñeàu naáu côm, hai caùi hai beân côm soâi nhaûy vaøo nhau nhöng khoâng rôi vaøo caùi chính giöõa. Moäng thaáy con laïc ñaø coù hai caùi ñaàu aên coû. Moäng thaáy

con ngöïa meï laïi buù con ngöïa con. Moäng thaáy caùi baùt vaøng vaän haønh giöõa hö khoâng. Moäng thaáy nöôùc tieåu cuûa con caùo hoang ôû trong caùi baùt baèng vaøng. Moäng thaáy con khæ ñoät ngoài treân caùi giöôøng baèng vaøng. Moäng thaáy con boø bò gieát, caùi ñaàu baèng chieân-ñaøn, gioáng nhö coû muïc. Moäng thaáy trong vuõng nöôùc, chính giöõa thì ñuïc, xung quanh laïi trong. Saùng ngaøy nhaø Vua taäp hôïp quaàn thaàn noùi roõ caùc ñieàm chieâm bao, roài hoûi yù kieán: Nhöõng

ñieàm moäng aáy laø theá naøo? Quaàn thaàn ñeàu noùi: Neân hoûi thaày töôùng Baø-la-moân. Nhaø Vua lieàn trieäu ñeán hoûi. Caùc Baø-la-moân khôûi yù nghó: Chuùng ta ñònh gieát ngöôøi nöõ naøy, ñaây laø cô hoäi toát. Hoï beøn taâu vôùi nhaø Vua nhöõng ñieàu chieâm bao naøy khoâng toát, hoaëc seõ bò maát nöôùc hay laø maát maïng. Nhaø Vua hoûi: Coù phöông tieän naøo traùnh khoûi tai öông hay khoâng? Thaày töôùng taâu: Coù. Nhöng chæ coù ñieàu laø choã nieäm tình thöông meán cuûa nhaø Vua, chaéc khoâng theå thöïc hieän ñöôïc. Nhaø Vua baûo: Cöù noùi. Thaày töôùng taâu: Voi... cuûa nhaø Vua, ngöïa... cuûa nhaø Vua, Ñaïi thaàn... cuûa nhaø Vua, ñaïi Baø-la-moân... cuûa nhaø Vua, daãn naêm traêm con boø ñöïc, naêm traêm con traâu, naêm traêm con ngheù caùi, naêm traêm con ngheù ñöïc, naêm traêm con deâ ñen, naêm traêm con deâ khoûe maïnh, vöông nöõ Ma-leâ-ni vaø naêm traêm ngöôøi phuïc vuï, sau baûy ngaøy, nôi giöõa ngaû tö ñöôøng, seõ gieát ñeå teá thieân thaàn thì tai öông naøy coù theå tieâu dieät, neáu khoâng laøm thì hoïa khoâng caùch naøo traùnh khoûi. Nhaø Vua nghe roài, caû tin, lieàn ra leänh chuaån bò. Nhaø Vua cho keâu ngöôøi con gaùi cuûa mình noùi roõ söï vieäc, vaø cho pheùp trong voøng saùu ngaøy tuøy yù sôû nguyeän. Ma-leâ-ni taâu vôùi Vua cha: Con khoâng sôï cheát nhöng xin nguyeän: Ngaøy thöù nhaát cuøng daân chuùng nam nöõ lôùn nhoû trong thaønh ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nhaø Vua thuaän cho, töùc khaéc trieäu taäp daân chuùng trong thaønh keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Ñöùc Phaät vì hoï noùi phaùp nhieäm maàu, chæ veõ söï lôïi ích ñeå hoï hoan hyû... cho ñeán caâu: Thaáy phaùp ñaéc quaû, thoï Tam quy, Nguõ giôùi. Nguyeän ngaøy thöù hai cuøng caùc Ñaïi thaàn cuûa Vua, ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nguyeän ngaøy thöù ba cuøng caùc vöông töû ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nguyeän ngaøy thöù tö cuøng caùc vöông nöõ ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nguyeän ngaøy thöù naêm cuøng caùc phu nhaân vaø theå nöõ ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nguyeän ngaøy thöù saùu cuøng Vua cha ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nhaø Vua ñeàu thuaän cho. Taát caû ñeàu thaáy phaùp ñaéc quaû, thoï Tam quy, Nguõ giôùi, nhö tröôùc ñaõ noùi. Nhaø Vua ñaéc quaû roài, ñem möôøi moät ñieàm moäng thöa hoûi Phaät Ca-dieáp: Nhöõng ñieàm moäng naøy coù baùo öùng theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Möôøi moät ñieàm chieâm bao naøy thuoäc veà ñôøi sau chöù khoâng phaûi ñôøi naøy: Moäng thaáy caùi caây nhoû maø sinh hoa laø ñôøi sau coù Ñöùc Phaät ra ñôøi trong loaøi ngöôøi chæ soáng moät traêm tuoåi,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 580

goïi laø Thích Ca Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc. Khi aáy, ngöôøi ba möôi tuoåi, ñaàu ñaõ baïc. Moäng thaáy caùi hoa lieàn thaønh traùi, laø baáy giôø ngöôøi môùi hai möôi maø ñaõ sinh con. Moäng thaáy con boø con caøy maø con boø lôùn laïi ñöùng xem, laø luùc aáy ngöôøi treû laïi thoáng laõnh vieäc nhaø, cha meï khoâng ñöôïc töï taïi. Moäng thaáy ba caùi noài ñeàu naáu côm, hai caùi noài hai beân soâi nhaûy vaøo nhau, maø khoâng rôùt vaøo noài chính giöõa, laø khi aáy ngöôøi giaøu cuøng cho nhau maø ngöôøi ngheøo khoâng nhaän ñöôïc. Moäng thaáy con laïc ñaø hai caùi ñaàu aên coû, laø khi aáy nhaø Vua coù quaàn thaàn ñaõ höôûng boång loäc cuûa Vua laïi laáy vaät cuûa daân. Moäng thaáy con ngöïa meï laïi buù con ngöïa

con, laø khi aáy baø meï, con gaùi ñaõ laáy choàng roài, laïi ñeán noù caàu thöïc. Moäng thaáy caùi baùt vaøng vaän haønh giöõa hö khoâng, laø khi aáy möa khoâng ñuùng thôøi tieát, cuõng khoâng möa khaép. Moäng thaáy nöôùc tieåu con caùo hoang ôû trong baùt vaøng, laø khi aáy daân chuùng chæ choïn ngöôøi giaøu maø keát hoân chöù khoâng löïa boån taùnh. Moäng thaáy con khæ ñoät ngoài treân caùi giöôøng baèng vaøng, laø luùc aáy quoác vöông duøng phi phaùp cai trò, baïo ngöôïc voâ ñaïo. Moäng thaáy con boø caùi ñaàu baèng chieân-ñaøn bò gieát ñoàng giaù trò vôùi coû muïc, laø khi aáy Sa-moân doøng hoï Thích tham lôïi döôõng neân cuøng baïch y noùi phaùp. Moäng thaáy trong vuõng nöôùc maø chính giöõa ñuïc, chung quanh laïi trong, laø khi aáy Phaät phaùp laø trung taâm cuûa nöôùc dieät tröôùc, nôi ven bieân cöông laïi thaïnh. Ñöùc Phaät daïy: Möôøi moät ñieàm moäng nhaø Vua naèm thaáy laø nhö vaäy, ñoái vôùi baûn thaân cuûa Ñaïi vöông khoâng coù vieäc baát töôøng. Nhaø Vua lieàn töø choã ngoài ra leänh quaàn thaàn: Nhöõng phaåm vaät ñònh duøng ñeå teá thaàn trôøi nay ñeàu ñem boá thí, khoâng coù vieäc gì phaûi lo sôï. Töø nay ta thaø töï maát maïng chöù khoâng coá yù saùt sinh, huoáng laø baûo gieát ngöôøi, khoâng coá yù laøm toån thöông ñeán loaøi truøng kieán, huoáng laø con gaùi ta vaø moïi ngöôøi. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: Ñöùc Phaät Ca-dieáp sau khi Neâ-hoaøn, nhaø Vua kia vì Ngaøi xaây thaùp baèng vaøng, baïc, doïc ngang nöûa do-tuaàn, cao moät do-tuaàn, theâm vaøo nhöõng vieân ngoùi baèng vaøng, baèng baïc, xen vaøo nhau, hieän nay vaãn coøn trong loøng ñaát. Ñöùc Phaät lieàn ra choã thaùp chæ roõ cho boán chuùng. Toaøn thaân xaù lôïi cuûa Phaät Ca-dieáp, nghieãm nhieân nhö cuõ. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät laáy moät naém buøn, noùi keä: Tuy ñöôïc vaøng Dieâm-phuø Lôïi traêm ngaøn kim baûo Khoâng baèng moät naém buøn Vì Phaät xaây baûo thaùp. Maùch baûo roài, trôû veà choã cuõ, Ñöùc Phaät laáy boán naém buøn traùt nôi

choã ngoâi thaùp ngaàm döôùi maët ñaát, moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø- kheo moãi vò cuõng duøng boán naém buøn treùt leân choã ñoù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo muoán vì Phaät Ca-dieáp xaây ngoâi thaùp nôi ñaát buøn aáy. Ñöùc Phaät cho pheùp xaây. Chuùng Tyø-kheo cuøng nhau xaây. Ñaây laø baûo thaùp ñaàu tieân ñöôïc xaây treân coõi Dieâm-phuø-ñeà. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo muoán vì A-la-haùn, caùc Thanh vaên, Phaät-bích-chi xaây thaùp, Ñöùc Phaät daïy: Coù boán haïng ngöôøi neân xaây thaùp: Nhö Lai, Thaùnh ñeä töû cuûa Nhö Lai, Phaät-bích-chi vaø Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Caùc Tyø-kheo muoán laøm thaùp loä thieân, thaùp nhö caùi nhaø, thaùp khoâng coù vaùch, muoán beân trong laøm hình töôïng khaùm, beân ngoaøi laøm lan thuaãn: Muoán laøm moät taûng ñaù lôùn ñöõ caùi thaùp loä thieân, muoán ôû tröôùc thaùp laøm caây truï baèng ñoàng, baèng saét, baèng ñaù, baèng caây, treân ñaàu caây truï coù hình ñaàu sö töû, caùc loaïi hình caàm thuù, muoán troàng caây xung quanh thaùp, Ñöùc Phaät ñeàu cho pheùp. Khi aáy, caùc ngoaïi ñaïo cuõng töï xaây thaùp, cuùng döôøng moïi thöù, daân chuùng thaáy khôûi loøng tin öa. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta cuùng döôøng thaùp baèng moïi thöù, daân chuùng cuõng seõ khôûi loøng tin vui theo, Ñöùc Phaät cho

pheùp. Caùc Tyø-kheo töï mình ca muùa ñeå cuùng döôøng thaùp, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Baïch y ca muùa, Sa- moân Thích töû cuõng nhö vaäy, cuøng chuùng ta ñaâu khaùc gì?! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo khoâng neân töï mình ca muùa ñeå cuùng döôøng thaùp, cho pheùp nhôø ngöôøi laøm vieäc ñoù, cho pheùp Tyø-kheo töï mình khen ngôïi Phaät, duøng höông hoa, phöôùn loïng cuùng döôøng thaùp. Caùc Tyø-kheo khi khaát thöïc coù ngöôøi cuùng hoa khoâng daùm nhaän, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû khoâng daùm nhaän söï cuùng döôøng, laïi khoâng muoán cuùng döôøng thaùp. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï. Caùc vò khoâng bieát ñeå choã naøo, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp laøm ba loaïi ñaõy: ñaõy ñöïng hoa, ñaõy ñöïng thöùc aên, ñaõy loïc nöôùc. Coù caùc Tyø-kheo töï mình ñi haùi hoa, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng khaùc, ra ngoaøi xoùm laøng bò giaët cöôùp ñoaït, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy gioáng nhö thôï keát traøng hoa hay ñeä töû cuûa thôï keát voøng hoa, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp ra ngoaøi xoùm laøng ñeå haùi hoa. Caùc Tyø-kheo duøng chæ xaâu hoa cuùng döôøng, baïch y cheâ traùch nhö treân. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân duøng chæ xaâu, chæ neân raûi ra ñeå cuùng döôøng. Neáu coù hoa heùo maø ngoaïi hình coøn xanh toát, cho pheùp nhaët ra, laáy tay naén nheï caùnh hoa Ba laàn, hoa töï heù nôû ñöôïc. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñeå moùng tay daøi, sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng muoán tu phaïm haïnh, coù ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo, caùc baïch y cheâ traùch: Caùc Sa-moân naøy nhö

ngöôøi thoï duïc laïc, trang söùc moùng tay khoâng coù taâm töø boû. Coù moät Tyø-kheo moùng tay daøi vaøo xoùm laøng khaát thöïc, moät ngöôøi nöõ thaáy, baûo cuøng nhau haønh duïc, Tyø-kheo noùi: Toâi laø ngöôøi xuaát gia khoâng laøm vieäc aáy. Ngöôøi nöõ noùi: Neáu khoâng laøm theo yù toâi, toâi seõ laøm cho oâng bò tieáng xaáu. Coâ ta duøng moùng tay töï xeù aùo vaø laøm thöông tích trong thaân theå, roài la lôùn: Tyø-kheo cöôõng böùùc naém keùo toâi, toâi khoâng chòu, neân gaây toån thöông nôi ngöôøi toâi, xeù aùo roài coøn gaây thöông tích thaân toâi. Moïi ngöôøi ñeán xem, coù ngöôøi tin coù ngöôøi khoâng tin. Ngöôøi tin thì noùi: Tyø-kheo naøy coù moùng tay daøi, chaéc laøm vieäc aáy. Ngöôøi khoâng tin thì noùi ngöôøi nöõ naøy laø haïng baát löông neân vu baùng Tyø-kheo. Caû hai haïng ngöôøi ñeàu cheâ traùch: Taïi sao Tyø-kheo laïi ñeå moùng tay daøi?! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp ñeå moùng tay daøi, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Phaät cho pheùp duøng dao hôùt moùng tay, moät ñaàu laøm caùi moùc raùy loã tai. Coù caùc Tyø-kheo nhuoäm moùng tay ñoû, caùc baïch y cheâ traùch, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo vì laøm ñeïp cho neân may y. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Tyø-kheo giöõ phoøng cuûa Taêng, ngöôøi ñöa thöùc aên cho Tyø-kheo ñeán treã, Tyø-kheo leo leân caây ñeå troâng bò rôùt xuoáng gaõy hoâng. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp leo leân caây, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo coù chuùt duyeân côù caàn leo leân caây, Ñöùc Phaät

cho pheùp leo, nhöng khoâng ñöôïc leo cao quaù ñaàu ngöôøi. Coù caùc Tyø-kheo muoán treøo leân ñaàu caây cao laáy nhaùnh khoâ laøm cuûi, Phaät cho pheùp leo leân caùi thang ñeå laáy, chöù khoâng ñöôïc leo leân caây. Laïi coù caùc Tyø-kheo gaëp nöôùc, löûa, thuù döõ, giaëc cöôùp muoán treøo leân caây maø khoâng daùm, neân bò naïn khoán ñoán. Phaät daïy: Gaëp caùc tai naïn nhö vaäy, cho pheùp tuøy yù leo. Coù hai Tyø-kheo cuøng ñi, khoâng coù ñaõy loïc nöôùc, khaùt nöôùc uoáng, thaáy trong nöôùc coù truøng, moät Tyø-kheo uoáng, moät Tyø-kheo khoâng uoáng neân bò cheát. Tyø-kheo uoáng nöôùc ñeán choã Phaät, ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo kia coù taâm hoå theïn, môùi coù theå giöõ giôùi maø cheát, töø nay khoâng cho pheùp khoâng coù ñaõy loïc nöôùc maø ñi, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo ñi ñöôøng gaàn, khoâng coù ñaõy loïc nöôùc khoâng daùm ñi, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp trong voøng nöûa do-tuaàn khoâng coù ñaõy loïc nöôùc ñöôïc ñi. Laïi coù hai Tyø-kheo cuøng ñi treân moät loä trình, moät Tyø-kheo coù ñaõy loïc nöôùc, moät Tyø-kheo khoâng, khoâng chòu möôïn nhau, neân bò khaùt nöôùc quaù söùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Tröôùc ñaây Ta haù ñaõ khoâng cheá, khoâng coù ñaõy loïc nöôùc thì khoâng ñöôïc ñi quaù nöûa do-tuaàn? Neáu khoâng coù ñaõy

loïc nöôùc, coù theå duøng caùi cheùo y ñeå loïc. Khi muoán ñi phaûi nghó ñeán ñaõy loïc nöôùc, cuõng cho pheùp duøng caùi oáng tre ñeå loïc nöôùc. Caùc Tyø-kheo laïi duøng vaøng, baïc, vaät quyù ñeå laøm. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp duøng ñoàng, thieác, tre, caây, saønh, ñaù ñeå laøm caùi oáng, roài duøng moät trong möôøi loaïi y moûng, mòn do gia chuû cuùng ñeå bít caùi mieäng oáng, khoâng cho pheùp duøng y phaán taûo, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bò caûm gioù, coù moät traùi Ha-leâ-laëc ñeå beân chaân giöôøng, Cuø-giaø-ly ñeán, laø baäc Thöôïng toïa, neân baûo Xaù- lôïi-phaát traùnh choã, Xaù-lôïi-phaát lieàn ñi, queân traùi Ha-leâ-laëc. Cuø-giaø-ly thaáy noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Ñöùc Theá Toân khen ngôïi Xaù-lôïi-phaát laø thieåu duïc, tri tuùc, maø nay caát chöùa, coøn chuùng ta laïi khoâng. Toân giaû Xaù-lôïi- phaát nghe, khôûi yù nghó: Taïi sao nay ta do caùi vieäc nhoû maø bò cheâ traùch, beøn laáy traùi Ha-leâ-laëc quaêng. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñaïi ñöùc bò caûm gioù caàn duøng traùi Ha-leâ-laëc ñoù laø vò thuoác, chôù neân boû ñi, neân löôïm laïi ñeå duøng. Xaù-lôïi-phaát noùi: Do moät vaät nhoû maø khieán cho ngöôøi ñoàng phaïm haïnh dò nghò ñeán nhö theá, ta ñaõ quaêng roài, döùt khoaùt khoâng löôïm laïi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Xaù-lôïi-phaát khoâng nhöõng ñôøi naøy boû thöù thuoác ñoù khoâng chòu laáy laïi, maø thuôû quaù khöù cuõng töøng nhö vaäy. Ñôøi quaù khöù coù moät con Haéc xaø caén moät con boø ngheù, roài chaïy vaøo trong hang. Coù moät Chuù thuaät sö duøng thaàn chuù deâ ñen laøm pheùp cho con raén ra khoûi hang, maø noù khoâng ra. Chuù thuaät sö beøn ñoát löûa tröôùc con boø ngheù ñeå laøm pheùp, hoùa thaønh ong löûa bay vaøo trong boäng caây, ñoát chích con Haéc xaø. Con Haéc xaø chòu khoâng noåi phaûi boø ra boäng caây. Con deâ ñen duøng caùi söøng haát con raén ñeå tröôùc Chuù thuaät sö. Chuù thuaät sö noùi: Ngöôi lieám laïi noïc ñoäc, baèng khoâng ta quaêng vaøo trong löûa. Haéc xaø lieàn noùi keä: Ta ñaõ nhaû ñoäc naøy

Nhaát ñònh khoâng thu laïi Neáu coù phaûi bò cheát Thaø cheát khoâng chòu luøi. Theá laø Haéc xaø khoâng chòu thu laïi noïc ñoäc, töï gieo mình vaøo löûa. Ñöùc Phaät daïy: Haéc xaø khi ñoù chính laø Xaù-lôïi-phaát, xöa kia chaáp nhaän caùi cheát ñau khoå, chöù khoâng thu laïi noïc ñoäc, huoáng laø nay laïi löôïm thöù thuoác ñaõ boû. Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo chöùa thuoác ñeå duøng. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi tích tuï nhieàu thuoác, caùc baïch y cheâ traùch: Caùc Sa-moân naøy muoán laøm thaày thuoác, muoán mua baùn thuoác, töï noùi thieåu duïc, tri tuùc maø khoâng nhaøm chaùn bieát ñuû. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân chöùa nhieàu thuoác, cho pheùp chöùa caùc thöù taïp döôïc, moãi loaïi moät A-

ñaø-la, neáu bò beänh laâu daøi cho pheùp tuøy nghi chöùa trôû laïi. Coù caùc Tyø-kheo khoâng coù dao duøng mieáng tre lau caét y, y bò hö, Phaät cho pheùp duøng dao ñeå roïc vaät duïng. Caùc Tyø-kheo laïi saém caùi dao lôùn, ñaùm cöôùp ñeán laáy ñöôïc duøng haïi Tyø-kheo. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp chöùa dao lôùn, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Cho pheùp chöùa loaïi dao daøi moät ngoùn tay, moät beân laøm beùn nhoïn, duøng caây laøm caùi caùn, töø caây sôn. Caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc kim, khoâng daùm thoï, baïch Phaät, Phaät cho pheùp thoï caát ñeå duøng. Caùc Tyø-kheo laïi chöùa nhieàu. Phaät daïy: Khoâng neân chöùa nhieàu, cho pheùp chöùa ba caây maø thoâi, coù dö neân tònh thí. Khi aáy, truù xöù A-naäu-da ôû Tyø-xaù-ly bò thaáp, aåm öôùt sinh moøng muoãi roài hôi noùng xoâng leân, caùc Tyø-kheo bò noùng böùc, Phaät cho pheùp duøng caây quaït ñeå quaït. Caùc Tyø-kheo duøng ñuoâi ngöïa ñeå phaát, truøng bò cheát. Phaät daïy: Khoâng neân duøng ñuoâi ngöïa ñeå laøm caùi phaát, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo duøng caùi baùt chöùa thöùc aên ñeå treân ñaát bò laät ñoå, Phaät cho pheùp duøng caùi ñeá, duøng ñoàng, thieác, raêng, söøng, gaïch, ñaù, tre, caây (töø caây sôn), ñeå laøm, cho ñeán beän coû ñeå ñeå, cuõng cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo xoâng baùt bò troùc. Phaät daïy: Neân xoâng laïi. Coù caùc Tyø-kheo cho thöùc aên cho ngöôøi laøm, khoâng löôøng nhieàu ít, tuy nhieàu hoï cuõng giaän. Phaät daïy: Cho pheùp chöùa caùi hoäc, caùi ñaáu, caùi thaêng ñeå löôøng, Taêng hay Taêng boán phöông cho ñeán caù nhaân cuõng cho pheùp chöùa, cuõng neân coù moät caùi ñeå phoøng ngöøa. Caùc Tyø-kheo thueâ ngöôøi laøm toâ, daàu, maät, thaïch maät khoâng caân löôïng ñeå cho, tuy cho nhieàu hoï vaãn noåi giaän. Phaät daïy: Neân chöùa caùi caân cuõng nhö treân. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo hoïc chöõ, caùc baïch y cheâ traùch: Sa-moân Thích töû sao khoâng sieâng naêng ñoïc tuïng, laïi hoïc chöõ laøm gì! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân hoïc chöõ. Sau ñoù caùc Tyø-kheo saép xeáp coâng vieäc khoâng ghi cheùp neân queân. Phaät daïy: Cho pheùp hoïc chöõ, chæ khoâng cho pheùp vì öa ñeïp maø pheá boû ñaïo nghieäp. Caùc Tyø-kheo muoán hoïc chuù thuaät ñeå töø caùc noïc ñoäc cuûa ong, raén v.v... Phaät daïy: Cho pheùp hoïc. Caùc Tyø-kheo saém ruoäng vöôøn, quaùn xaù, caùc baïch y cheâ traùch: Chuùng ta coù vôï con gia ñình cho neân saém ruoäng vöôøn, quaùn xaù, caùc Tyø-kheo cuõng laïi nhö vaäy, cuøng chuùng ta ñaâu khaùc gì?! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp laøm vieäc nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc baïch y ñem ruoäng,

nhaø, quaùn xaù cuùng cho Taêng, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, cuõng laïi cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy khoâng chaáp nhaän söï cuùng döôøng, baïch Phaät, Phaät cho pheùp Taêng thoï nhaän, roài khieán tònh nhaân giöõ theo luaät. Coù caùc Tyø-kheo ñeán hoûi thaêm Phuù-lan-na Ca-dieáp, Maïc-giaø-ly v.v... laø caùc sö ngoaïi ñaïo. Phaät daïy: Khoâng neân thaêm hoûi,

vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo hoïc boùi toaùn, caùc baïch y cheâ traùch: Sa-moân Thích töû khoâng theå töï tònh tri kieán cuûa mình, laøm sao bieát ñöôïc vieäc chöa xaûy ñeán. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp hoïc, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo hoïc chuù thuaät meâ hoaëc ngöôøi, baïch Phaät, Phaät khoâng cho pheùp, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan- giaù. Caùc Tyø-kheo hoïc chuù thuaät laøm cho ngöôøi cheát ñöùng daäy. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo hoûi caùc thaày boùi toaùn muoán bieát mình toát hay xaáu. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo ñoïc tuïng saùch beân ngoaøi, caùc baïch y thaáy cheâ traùch: Sa-moân Thích töû naøy khoâng tin öa phaïm haïnh, boû giôùi kinh cuûa Phaät, ñoïc tuïng saùch ngoaøi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Phaät khoâng cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo cuøng ngoaïi ñaïo luaän ñaøm, khoâng bieát neân xaáu hoå, nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta ñoïc saùch ngoaøi thì khoâng ñeán noãi bò xaáu hoå theá naøy. Phaät daïy: Vì haøng phuïc ngoaïi ñaïo, cho pheùp ñoïc saùch ngoaøi, nhöng khoâng ñöôïc theo saùch ñoù maø sinh tri kieán. Coù caùc Tyø-kheo chöùa nhieàu loaïi aâu baèng ñoàng nho nhoû, caùc baïch y cheâ traùch: Sa-moân Thích töû naøy chöùa nhieàu loaïi ñoà duøng naøy, cuøng vôùi ta ñaâu coù khaùc! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân chöùa nhieàu loaïi aâu baèng ñoàng nho nhoû, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù hai anh em ngöôøi Baø-la-moân tuïng saùch Xieån-ñaø - Pheä ñaø, sau xuaát gia trong chaùnh phaùp, nghe caùc Tyø-kheo ñoïc kinh khoâng nghieâm chænh, cheâ traùch noùi: Caùc Ñaïi ñöùc xuaát gia ñaõ laâu maø khoâng bieát lôøi noùi nam nöõ, moät lôøi noùi, nhieàu lôøi noùi, lôøi noùi hieän taïi, quaù khöù vaø vò lai, aâm daøi ngaén, aâm naëng nheï môùi ñoïc tuïng kinh Phaät nhö vaäy. Tyø-kheo nghe xaáu hoå. Hai Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy roõ raøng. Phaät daïy: Cho pheùp tuøy theo aâm ngöõ cuûa nöôùc maø ñoïc tuïng, nhöng khoâng ñöôïc sai leäch yù cuûa Phaät, khoâng cho pheùp duøng lôøi noùi cuûa Phaät laøm lôøi noùi cuûa ngoaïi ñaïo, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo khoâng buoäc y haï, vaøo xoùm bò suùt rôi xuoáng loä hình, caùc ngöôøi nöõ cöôøi, maéc côõ. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp khoâng buoäc y haï maø vaøo xoùm laøng, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, cho pheùp saém daây löng. Caùc Tyø-kheo laøm daây löng quaù daøi, coät ñeán boán, naêm voøng. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp laøm daøi, daøi nhaát coät hai, ba voøng, caùc Tyø-kheo may daây löng quaù roäng. Phaät daïy: Cho pheùp roäng nhaát baèng boán ngoùn tay, heïp nhaát khoâng döôùi moät ngoùn tay. Caùc Tyø-kheo duøng taïp saéc may daøi, Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp, cho pheùp duøng moät maøu maø thoâi. Coù caùc Tyø-kheo maëc y moûng vaøo xoùm laøng, gioù thoåi, loä hình, caùc ngöôøi nöõ cöôøi, maéc côõ. Phaät

daïy: Cho pheùp laøm caùi nuùt, caùi voøng coät laïi, duøng ñoàng, thieác, raêng, söøng, tre, caây ñeå

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 586

laøm caùi nuùt, tröø loaïi caây sôn, cho ñeán laøm daây ñeå buoäc. Caùc Tyø-kheo cöù maëc caùi y theo moät chieàu, phaàn döôùi y deã bò hö. Phaät daïy: Cho pheùp maëc loän ngöôïc y laïi, beà treân, beà döôùi ñeàu tra caùi nuùt, caùi voøng vaø sôïi daây coät. Coù caùc Tyø-kheo tuïng chuù thuaät khoâng aên muoái. khoâng nguû treân giöôøng, xöng ñoäc lôøi: "Nam moâ Baø-giaø-baø", neân sinh nghi hay laø ta theo taø kieán cuûa thaày khaùc? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Thaàn chuù phaùp aáy laø nhö vaäy, chæ ñöøng neân theo tri kieán ñoù. Baáy giôø, Tyø-kheo Töø-ñòa noùi vôùi Loâ-di, con cuûa Löïc só: Tyø-kheo Ñaø-baø cuøng vôï oâng tö thoâng. Loâ-di nghe roài lieàn hoûi Ñaø-baø: Thaät söï thaày coù nhö vaäy khoâng? Ñaø-baø khoâng traû lôøi. Loâ-di beøn noùi: Ñaø-baø phaïm daâm xaáu hoå neân khoâng coøn lôøi ñeå ñoái ñaùp vôùi ta. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp trao cho Loâ-di, con cuûa Löïc só phaùp phuù baùt, baèng phaùp baïch nhò Yeát-ma, taát caû khoâng ñöôïc ñeán nhaø Loâ-di. Sai moät Tyø-kheo ñoïc lôùn nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Loâ-di, con cuûa Löïc só hö doái, vu khoáng Ñaø-baø phaïm daâm cuøng vôï cuûa mình. Nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma phuù baùt, taát caû khoâng ñöôïc ñeán nhaø Loâ-di. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp Ttuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Loâ-di, con cuûa Löïc só hö doái, vu khoáng Ñaø-baø phaïm daâm cuøng vôï cuûa mình. Nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma phuù baùt, taát caû khoâng ñöôïc ñeán nhaø Loâ-di. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ trao cho Loâ-di, con cuûa Löïc só phaùp Yeát-ma phuù baùt roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Neáu Taêng ñaõ trao cho phaùp Yeát-ma phuù baùt, taát caû boán chuùng ñeàu khoâng ñöôïc lai vaõng noùi chuyeän. Coù caùc Tyø-kheo cuøng caùc Öu-baø-taéc tranh tuïng vieäc vuïn vaët, beøn trao cho phaùp Yeát-ma phuù baùt. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân vì nhöõng vieäc vuïn vaët maø trao cho baïch y phaùp Yeát-ma phuù baùt. Phaûi taïo neân taùm phaùp môùi neân trao cho: Öu-baø-taéc ñoái tröôùc caùc Tyø-kheo huûy baùng Tam baûo vaø giôùi, muoán cho caùc Tyø-kheo baát lôïi, gaây cho caùc Tyø-kheo bò tieáng xaáu aùc, muoán ñoaït truù xöù cuûa caùc Tyø-kheo, phaïm Tyø-kheo-ni, ñoù laø taùm phaùp. Toân giaû A-nan khi coøn baïch y laø baïn thaân haäu vôùi Loâ-di, Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: Thaày ñeán choã Loâ-di noùi: Taêng ñaõ trao cho baïn phaùp Yeát-ma phuù baùt. A-nan vaâng lôøi ñeán nhaø Loâ-di. Ngöôøi giöõ cöûa vaøo baùo: A-nan ñöùng ngoaøi cöûa. Loâ-di baûo: Môøi vaøo. A-nan noùi: Hieän nay, toâi khoâng ñöôïc pheùp vaøo cöûa nhaø baïn. Loâ-di nghe, lieàn ra hoûi: Taïi sao boãng nhieân thaày laïi khoâng vaøo nhaø toâi? A-nan ñaùp: Taêng ñaõ trao cho baïn phaùp Yeát-ma phuù baùt, taát caû boán chuùng khoâng ñöôïc cuøng baïn noùi chuyeän. Loâ-di noùi: Neáu nhö lôøi thaày

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 587

noùi töùc laø gieát toâi roài. Loâ-di lieàn teù xæu xuoáng ñaát. A-nan noùi: OÂng baïn ñöùng daäy, ñeán taï toäi vôùi Ñaø-baø, Taêng seõ vì oâng baïn giaûi phaùp Yeát-ma phuù baùt. Loâ-di lieàn ñöùng daäy ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch Phaät: Con thaät khoâng thaáy Ñaø-baø cuøng vôï con tö thoâng, maø tin theo lôøi cuûa Töø-ñòa. Ñöùc Phaät daïy: OÂng coù theå duøng lôøi taï toäi vôùi Ñaø-baø, Taêng seõ giaûi phaùp Yeát-ma phuù baùt cho oâng. Loâ-di vaâng lôøi lieàn ñeán choã Ñaø-baø, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, tay oâm chaân Ñaø-baø baïch: Con ngu si neân tin theo lôøi cuûa ngöôøi, phæ baùng Ñaïi ñöùc, xin Ñaïi ñöùc nhaän söï saùm hoái cuûa con.Tyø-kheo Ñaø-baø nhaän söï saùm hoái aáy. Loâ-di taï toäi roài ñeán choã Ñöùc Phaät, baïch: Con ñaõ taï toäi vôùi Tyø-kheo Ñaø-baø roài. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: Cho pheùp Taêng baïch nhò Yeát-ma ñeå giaûi. Loâ-di, con cuûa Löïc só neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân taát caû Taêng, quyø goái, chaáp tay, baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con teân laø Loâ-di, con cuûa Löïc só, vu khoáng Ñaø-baø cuøng vôï cuûa con tö thoâng. Taêng ñaõ trao cho con phaùp Yeát- ma phuù baùt, khoâng cho pheùp taát caû boán chuùng tôùi lui nhaø con. Con ñaõ coù lôøi taï toäi vôùi Ñaø-baø roài, nay chính thöùc nhaän theo Taêng, ñeán Taêng xin giaûi Yeát-ma phuù baùt. Ngöôõng caàu Taêng ruû loøng thöông xoùt con maø giaûi Yeát-ma phuù baùt. Xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng sai Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con teân laø Loâ-di, con cuûa Löïc só, vu khoáng Ñaø-baø thoâng daâm vôùi vôï cuûa mình. Taêng ñaõ trao cho con phaùp Yeát-ma phuù baùt, khoâng cho pheùp taát caû boán chuùng tôùi lui cuøng noùi chuyeän. Loâ-di coù lôøi taï toäi vôùi Ñaø-baø, nay ñeán Taêng xin giaûi phaùp Yeát- ma phuù baùt. Nay Taêng giaûi: Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Loâ-di, con cuûa Löïc só vu khoáng Ñaø- baø... cho ñeán caâu: Nay Taêng giaûi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi: Taêng ñaõ ñoàng yù giaûi Yeát-ma phuù baùt cho Loâ-di, con cuûa Löïc só roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù caùc Öu-baø-taéc vì vieäc nhoû maø giaän hôøn Tyø-kheo beøn khoâng kính tín. Ñöùc Phaät daïy: Öu-baø-taéc khoâng neân vì vieäc nhoû maø khoâng kính tín Tyø-kheo. Neáu Tyø-kheo gaây taïo taùm phaùp thì sau ñoù khoâng neân kính tín: Huûy baùng Tam baûo vaø giôùi, muoán caùc Öu-baø-taéc baát lôïi, gaây tieáng xaáu aùc cho Öu-baø-taéc. Muoán ñoaït truù xöù cuûa Öu-baø-taéc duøng phi phaùp cho laø chaân chaùnh, khi doái Öu ba taéc. Ñoù laø taùm phaùp. Neáu Öu-baø-taéc giaän Tyø-kheo, Tyø-kheo khoâng neân ñeán nhaø ñoù, neáu caû xoùm laøng ñeàu giaän Tyø-kheo, Tyø-kheo khoâng neân ñeán xoùm laøng aáy.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 588

Baáy giôø, Baït-nan-ñaø caàm duø mang deùp da, xoû caùi ñaõy ñöïng bình baùt vaøo ñaàu caây gaäy, vaùc treân vai ñi. Coù moät Öu-baø-taéc cuøng moät ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo ñi sau, töø xa thaáy töôûng laø ngoaïi ñaïo, noùi vôùi ngöôøi cuûa ñeä töû ngoaïi ñaïo: Xem thaày cuûa oâng ñi ñaèng tröôùc kia coù oai nghi hay khoâng? Ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo noùi: Caùc ngöôi coù thaáy ai khoâng coù oai nghi ñeàu goïi ñoù

laø ngoaïi ñaïo, roõ thaät kia maø, ngöôøi naøy laø Thích töû. Hai ngöôøi cuøng caõi nhau, roài ñaùnh caù, hoï ñuoåi theo kòp, hoûi roõ thì ra quaû thaät laø Thích töû. Ngöôøi Öu-baø-taéc ñaõ bò maát tieàn laïi raát xaáu hoå. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp laøm theo nghi phaùp ñoù maø ñi ngoaøi ñöôøng, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi, vì baûo thaùp, Tyø-kheo ñöôïc cuùng vaûi laøm duø, khoâng daùm thoï, caùc Cö só cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng muoán cuùng döôøng thaùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï, chæ khoâng ñöôïc laøm oai nghi cuûa ngoaïi ñaïo maø ñi. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh caàn choáng gaäy, mang caùi ñaõy ñöïng bình baùt ñi khaát thöïc. Phaät daïy: Cho pheùp ñeán Taêng xin. Tyø-kheo kia phaûi ñeán giöõa Taêng thöa: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... vì giaø beänh, nay ñeán Taêng xin pheùp duøng caây gaäy ñeå choáng, mang ñaõy bình baùt ñi khaát thöïc, cuùi xin Taêng cho pheùp. Thöa xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng neân caân nhaéc neân cho hay khoâng neân cho. Neáu thaät khoâng giaø beänh thì khoâng neân cho. Neáu thaät giaø beänh thì neân baïch nhò Yeát-ma cho. Moät Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo giaø beänh naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin pheùp duøng caây gaäy ñeå choáng, mang ñaõy bình baùt ñi khaát thöïc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo giaø beänh naøy teân laø... cho ñeán caâu... Nay Taêng cho pheùp. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ cho pheùp Tyø-kheo giaø beänh... naøy duøng gaäy ñeå choáng, mang ñaõy ñöïng bình baùt ñi khaát thöïc. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo muoán saém caùi ñaõy vaø caây gaäy. Phaät daïy: Neân laøm. Ngöôøi ñöôïc Taêng Yeát-ma môùi ñöôïc pheùp chöùa caùi ñaõy ñöïng vaø caây gaäy. Neáu coù Tyø-kheo-ni thaân quen cuõng cho pheùp laøm, ñeå vò kia coù duøng. Coù caùc Tyø-kheo ñi khaát thöïc gaëp trôøi möa, y bò phai maøu. Phaät daïy: Cho pheùp caàm duø, ñeán cöûa boû duø xuoáng ñaát, khaát thöïc ñöôïc roài trôû laïi caàm ñeå ñi. Coù caùc Tyø-kheo caàm duø ñi khaát thöïc, khi trôû veà ñeå duø nôi

nhaø oân ñöôøng, nhaø giaûng, choã aên vaø caùc choã khaùc neân nöôùc töø duø thaám öôùt ñaát, nhaõo thaønh buøn. Phaät daïy: Cho pheùp laøm caùi nhaø ñeå duø, ñöøng laøm trôû ngaïi cho nhau. Coù caùc Tyø-kheo muoán laøm caùi duø rieâng, Phaät cho pheùp laøm, vuoâng troøn tuøy yù, duøng caây laøm caùi ñaàu, tröø caây sôn, laáy laù hay coû che leân treân, cuõng cho pheùp duøng trong möôøi loaïi y phuû leân treân. Taêng hay Taêng boán phöông, hoaëc caù nhaân ñeàu cho pheùp caát giöõ, cuõng cho pheùp chöùa theâm moät caùi ñeå döï bò. Coù moät Tyø-kheo bò beänh con maét, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp duøng thuoác nhoû maét ñeå nhoû vaøo muõi, duøng daàu, toâ, thoa treân ñaûnh, duøng toâ maën thoa döôùi chaân. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát duøng vaät gì ñeå laøm caùi oáng nhoû vaøo loã muõi, Ñöùc Phaät daïy: Tröø caây sôn, coøn caùc loaïi oáng cuûa caây goã, tre khaùc, ñoàng, thieác, raêng, söøng ñeàu laøm ñöôïc. Coù Tyø-kheo teân laø Cuø di sau böõa aên lieàn nhai laïi, caùc

Tyø-kheo thaáy nghi laø phaïm thöùc aên phi thôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo naøy naêm traêm kieáp veà tröôùc thöôøng sinh trong loaøi boø, dö baùo sinh vaøo loaøi ngöôøi, phaøm aên thöù gì khoâng nhai laïi thì khoâng tieâu, töø nay caùc Tyø-kheo nhö vaäy, nhai phi thôøi khoâng phaïm. Coù caùc Tyø-kheo, hoaëc y chæ Taêng ñeå ôû, hoaëc y chæ Taêng boán phöông ñeå ôû, hoaëc y chæ thaùp ñeå ôû, khoâng coù ngöôøi giaùo giôùi, ngu si khoâng bieát, khoâng theå hoïc giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp y chæ Taêng, Taêng boán phöông vaø thaùp ñeå ôû, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Cho pheùp y chæ nôi Thöôïng toïa vaø Tyø-kheo nhö phaùp coù khaû naêng giaùo giôùi. Khi aáy, caùc Tyø-kheo cuøng nhau truøm meàn laïi nguû chung, thaân xuùc chaïm nhau, sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng muoán tu phaïm haïnh, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp truøm meàn cuøng nhau nguû, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu vò naøo khoâng coù y ñeå truøm thì coù caùi aùo loùt khaùc, ñöôïc quyeàn truøm. Neáu truù xöù vöøa laøm xong, chöa quen bieát nhau, cho pheùp ñoàng ngoài moät giöôøng, nhöng khoâng ñöôïc nguû, neáu nguû cuøng moät giöôøng phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät choã troáng vaéng, löûa nôi ñoàng hoang muoán chaùy ñeán, Tyø-kheo khoâng bieát laøm caùch naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Thaày ñeán ñoù daäp taét ñi. Vaâng lôøi daïy ñeán daäp maø löûa khoâng taét, trôû laïi baïch Phaät. Phaät daïy: Coù theå nhaân danh Ta ñeán noùi vôùi thaàn löûa: Ñöùc Theá Toân muoán khieán ngöôøi taét, vaâng lôøi daïy ñeán noùi, thaàn löûa lieàn taét, trôû laïi baïch Phaät. Phaät daïy: Thaàn löûa naøy khoâng nhöõng ñôøi naøy nghe teân Ta maø lieàn taét, thuôû ñôøi quaù khöù trong bieån coù moät hoøn ñaûo, baûy naêm thöôøng bò löûa ñoát. Treân hoøn ñaûo coù moät röøng coû, trong ñoù coù moät con tró sinh moät con phöôïng, cha meï thaáy löûa muoán chaùy lan ñeán lieàn boû ñi, con phöôïng kia tröông caùnh vaø ñöa chaân ra, duøng baøi keä noùi vôùi thaàn löûa: Coù chaân chöa ñi ñöôïc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 590

Coù caùnh chöa bay ñöôïc Cha meï thaáy boû ñi Chæ xin maïng ñöôïc soáng Thaàn löûa duøng lieàn keä traû lôøi: Tröùng soáng ngoaøi yù muoán Maø nay ñeán xin ta Nay ta seõ cho ngöôi Boán maët ñeàu moät taàm. Ñöùc Phaät daïy: Con phöôïng tró khi aáy chính laø thaân Ta, thaàn löûa luùc ñoù nay vaãn laø thaàn löûa, xöa ñaõ vì Ta daäp taét löûa, nay laïi vì Ta maø laøm löûa taét. Neáu khi naøo löûa ñoàng hoang chaùy ñeán, neân ñaùnh kieàn chuøy, hoaëc xöôùng lònh, Taêng ñoàng taäp hôïp khieán tònh nhaân caét coû xung quanh, ñeå chaän ngoïn löûa laïi, duøng hai thöù nöôùc, ñaát caùt daäp taét löûa, hoaëc laáy vaûi, y taåm nöôùc tieâu dieät ngoïn löûa. Coù caùc truù xöù, côø phöôùn loïng baùu trong thaùp thöøa thaûi boû trong saân lung tung daäp ñaïp treân ñoù, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy khoâng tieác vaät cuûa ngöôøi ta cuùng döôøng ñeå hö muïc, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Tröø thaùp Phaät vaø Phaät-bích-chi, ngoaøi ra, caùc thaùp khaùc, vaät dö, cho pheùp Taêng boán phöông söû duïng, neáu sau, thaùp naøy caàn thì laáy laïi vaät cuûa Taêng boán phöông. Khi aáy caùc Tyø-kheo aên toûi soáng, böõa aên tröôùc, böõa aên sau, khoâng luùc naøo khoâng aên, cuõng coù luùc aên khoâng, cho neân trong phoøng xaù bò hoâi haùm, caùc baïch y vaøo

trong phoøng nghe muøi hoâi cheâ traùch noùi: Truù xöù caùc Sa-moân naøy hoâi muøi toûi gioáng nhö nôi nhaø beáp. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp, khoâng coù nhaân duyeân maø aên toûi. Neáu khi coù nhaân duyeân aên toûi thì khoâng ñöôïc ñi hay ñöùng treân ñaàu gioù nôi coù caùc Tyø-kheo. Coù moät Tyø-kheo vì caùi nhaân duyeân nhoû maø aên toûi, Ñöùc Nhö Lai noùi phaùp khoâng daùm nghe. Ñöùc Phaät hoûi: Taïi sao khoâng ñeán nghe phaùp? Baïch Ñöùc Theá Toân! Ngaøi khoâng cho ngöôøi ñöôïc pheùp aên toûi maø ñi hay ñöùng treân ñaàu gioù nôi coù Tyø-kheo, cho neân con khoâng daùm ñeán. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch Tyø-kheo kia: Thaày laø ngöôøi ngu si laøm vieäc phi phaùp, ham aêm ñoà hoâi haùm maø maát caùi lôïi voâ löôïng cuûa muøi vò phaùp. Quôû roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp vì nhaân duyeân nhoû maø aên toûi, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo aên toûi neân chaùnh thuaän caùc Tyø-kheo. Chaùnh thuaän laø baûy ngaøy khoâng ñöôïc vaøo trong oân ñöôøng, giaûng ñöôøng, nhaø aên, nhaø taém, nhaø xí, phoøng ngöôøi khaùc, ñi ngang qua beân thaùp hay xoùm laøng. Sau baûy ngaøy caàn phaûi ñaäp giuõ ngoïa cuï thì ñaäp giuõ, caàn giaët thì giaët, neân hong phôi thì hong phôi, neân xoâng muøi thôm thì xoâng, xoâng phôi queùt

trong nhaø, treùt buøn khaép beân trong, töï giaët y phuïc, taém goâïi thaân theå, vaäy sau môùi vaøo. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo coù caùi aâu ñoàng côõ lôùn, caùc baïch y thaáy hoûi: Caùi naøy cuûa ai? Coù ngöôøi noùi: Cuûa caùc Tyø-kheo. Hoï beøn cheâ traùch noùi: Sa-moân naøy nhö Ñaïi thaàn cuûa nhaø Vua, chöùa caát caùi aâu ñoàng lôùn naøy ñeå laøm gì? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Töø nay khoâng cho pheùp chöùa caùi aâu lôùn, neáu caát aâu loaïi moät thaêng trôû leân thì phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo tieåu tieän lung tung, hoâi thoái baát tònh, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng coù oai nghi, tieåu tieän lung tung, hoâi thoái baát tònh. Coù caùc Tyø-kheo tieåu tieän choã khoâng neân tieåu tieän, Quyû thaàn naém nam caên keùo ñeán choã vaéng, noùi: Ñaïi ñöùc neân tieåu tieän choã naøy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc tieåu tieän lung tung, neân laøm choã tieåu tieän nôi vaéng veû, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo khaùch khoâng bieát choã tieåu tieän. Phaät daïy: Cho pheùp hoûi Tyø-kheo cöïu truù. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh khoâng ñeán choã tieåu tieän ñöôïc. Phaät daïy: Cho pheùp saém ñoà ñeå tieåu tieän. Caùc Tyø-kheo ñeå ñoà tieåu tieän ôû trong phoøng, hoâi haùm. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå trong phoøng. Caùc Tyø-kheo ñeå ngoaøi phoøng, truøng aùc vaøo trong ñoù. Phaät daïy: Neáu caàn ñeå trong phoøng thì neân ñaäy caùi mieäng ñöïng tieåu laïi cho kín. Neáu ñeå ngoaøi phoøng cho ñoå nöôùc vaøo trong. Coù caùc Tyø-kheo ñaïi tieän lung tung, caùc baïch y cheâ traùch nhö treân. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp nôi choã vaéng ñaøo ñaát laøm caùi hoá xí, treân coù lôïp, laøm ñöôøng leân xuoáng vaø lan can, khi ñaày phaûi ñoå, neáu sinh truøng thì phaûi ñaøo haàm ñoå xuoáng, neáu chöa sinh truøng thì ñem caën men röôïu ñoå xuoáng haàm xí ñeå khoûi sinh truøng. Coù caùc Tyø-kheo khoâng xæa raêng, mieäng hoâi, aên khoâng tieâu. Coù caùc Tyø-kheo cuøng

Thöôïng toïa noùi chuyeän, gheâ tôûm muøi hoâi nôi mieäng. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Neân xæa raêng. Xæa raêng coù naêm coâng ñöùc: aên tieâu, tröø laïnh noùng, theøm aên, kheùo phaân bieät muøi vò, mieäng khoâng hoâi, maét saùng. Coù caùc Tyø-kheo laáy caây xæa raêng. Phaät daïy: Coù naêm loaïi caây khoâng neân xæa: caây Sôn, caây Ñoäc, caây Xaù-di, caây Ma ñaàu, caây Boà-ñeà, ngoaøi ra caùc caây khaùc ñieàu xæa ñöôïc. Baáy giôø, Tyø-kheo muoán trang nghieâm choã Töï töù, Phaät cho pheùp ñöôïc trang nghieâm. Ñeán ngaøy Töï töù xong, ban ñeâm neân thuyeát phaùp, khoâng bieát giao ai phuï traùch. Phaät daïy: Neân giao cho vò coù khaû naêng. Caùc Tyø-kheo vieän lyù do beänh neân khoâng chòu thuyeát phaùp. Phaät daïy: Khoâng neân vì lyù do beänh sô sô maø töø choái khoâng thuyeát phaùp. Coù truù xöù bò caùc thuù döõ xaâm nhaäp. Phaät daïy: Cho pheùp ñaùnh troáng, ñaùnh moõ, la lôùn, keå caû ñoát löûa. Coù truù xöù bò truøng ñoäc xaâm nhaäp. Phaät daïy: Neân baét noù ñem boû choã xa. Caùc Tyø-kheo laáy tay baét neân bò noù caén. Phaät

daïy: Cho pheùp tìm caùch cho noù vaøo trong caùi bình roài ñem ñi. Coù truù xöù khoâng ñoùng cöûa, bò maát y. Phaät daïy: Neân laøm caùi khoùa cho keû gian khoâng môû ñöôïc. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bò caûm gioù, Vua Ba-tö-naëc noùi: Neân duøng con eånh öông khoân xoâng muõi, khoâng daùm duøng, Phaät cho pheùp duøng. Coù caùc Tyø-kheo muoán nhuoäm y. Phaät daïy: Cho pheùp duøng caây, nhaùnh, boâng, laù, voû maø nhuoäm. Coù caùc Tyø-kheo muoán nhuoäm Khaâm-baø-la, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp duøng caây Thi thi baø, caây Khö tha, caây Boà ñaøo ñeå nhuoäm. Caùc Tyø-kheo laïi nhuoäm maøu thuaàn ñen. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân taïo y thuaàn maøu ñen. Nan-ñaø coù ba möôi hai töôùng, tuy khoâng baèng Phaät, caùc Tyø-kheo töø xa thaáy, töôûng laø Ñöùc Theá Toân, thöôøng ñöùng daäy chaøo, Nan-ñaø hoå theïn khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp Nan-ñaø may y khaùc hình töôùng ñoái vôùi y cuûa Phaät. Coù caùc Tyø-kheo thoï möôøi hai phaùp Ñaàu-ñaø nôi A-lan-nhaõ khoâng xaû, laïi thoï thònh truï taïi nhaân gian, cho ñeán phoøng xaù v.v... baïch Phaät. Phaät daïy: Taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, cho pheùp gaàn xoùm laøng cho ñeán moät Caâu-loâ-xaù, neáu khoâng theå neân xaû. Coù caùc Tyø-kheo thôø cuùng quyû thaàn. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc vì quyû thaàn, cho ñeán ngoaïi ñaïo sö, xaây thaùp, cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo xaây thaùp cho quyû thaàn, quyû thaàn nöông ôû nôi ñoù, sau phaù, quyû thaàn giaän. Phaät daïy: Ñaõ xaây thì khoâng neân phaù, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø- kheo ñaïi tieåu tieän trong thaùp quyû thaàn hoaëc ñi quanh phía beân traùi, quyû thaàn giaän. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu treân loä trình ñi beân traùi thì cho pheùp ñi theo loä trình. Coù caùc Tyø-kheo khaéc caây laøm hình nam nöõ, caàm thuù, laïi laøm caùc ñoà chôi cho treû nhoû cuûa caùc baïch y. Phaät daïy: Khoâng neân cho nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo töï mình ca muùa, daïy ngöôøi ca muùa, töï mình ñaùnh nhaïc. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.